

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „kanizsai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A középut.

A középut a legjobb. Legalább azt szokták mondani. De a mit szoktak mondani, az már erős hiten, meggyőződésen alapszik, vagyis a példabeszédekben, közmondásokban igazság van.

Igazság van tehát abban az állításban is, hogy: A középut a legjobb.

Az életnek sokféle apróbb nagyobb nyilvánulásában helye van ennek a példabeszédnek.

De most csak egy dologra használom fel. Ez a középut az egyenlőségre vezetó út. S egyenlőség alatt is csak a prózai élet egyenlőségét tekintjük itt; csak az anyagi életünk egyenlőségéről szólunk, amelyet teljesen el nem érhetünk, csak megközelíthetünk azon az említett középuton.

Milyen áldás volna a közügyre, ha mindenki a középut felé törekednék!

Milyen áldás van azon az országon, melynek népe a középut körül forgolódva, sem a szemképrázató fény után nem vágyakozik, sem a rongyot nem tűri magán; melynek népe egytől-egyig megélhető állapotban van; melynek népe a rendes megélhetésre bírja az ugynevezett vagyont.

De hol van az az ország? — A kívánságban.

Csak ott van. Mert a valóságban úgy áll a dolog, hogy minél jobban nő az aranyhalmaz, annál inkább nő a sóvárgás utána; s ezzel szemben minél inkább pusztul vagyonunk, annál könnyelműbben nézzük azt, sőt reményt veszítve vagy elkeseredve, szándékosan is lóditunk rajta egyet, mint az egykori magyar, ki a jégverés mellé állva bottal verte vala a gabonáját. Minél magasabba kapaszkodtunk, annál feljebb törtetünk, — egy bottal, s mint a hegyről leguruló kő, meg sem állunk a fenekéig.

Ez a két szélsőség ragadja az embereket.

S minél kevesebb a száma azoknak, kik a középuton haladnak, annál vékonyabb az összekötő kapocs a két ellenirányban haladó tábor között, s annál ijesztőbben erősödik a két ellentábor, mely a kapocs elszakadtával veszedelmesen néz farkasszemmet egymással.

A „Zalamegye“ tárcája.

Ibolyafakadás.

— A Zalamegye eredeti tárcája. —

Gyönyörű, deris, ibolyafakasztó tavaszi nap volt.

A százholdas park rügvező fái alatt egy-egy korai pillangó röpött tova bizonytalan, félfelbennéssel, nyugtalanul. A hallgató csendben valami bívós zongás ringott tova. A sokáig szendergett természet életrekelésének titkos hangja ez.

Napfényben gyönyörködő, édesen sütkérező madárkák libbentek ágról ágra, féldalt fordították minduntalan ovatos kis fejcséjköket, ha valami parányi neszt hallottak, úgy nézdeltek jobbra, balra, föl, le.

Minden csendes volt. Csak a platánok alatti padok egyikén ült két fiatal teremtés és halkán suttogtak. Talán éppen őket figyelték a lombtalan galyakon sütkérező madárkák.

— Tudom én azt Elza, hogy mi nem lehetünk soha egymásé.

— Miért, Endre? Talán mivel maga szegény, én meg gazdag vagyok?

— Bizony azért. A maga szülei sohasem egyeznének abba, hogy magamfajta szegény, szürke ember felesége legyen. Majd egyszer csak betoppan valami gróf vagy báró és aztán...

— És aztán?

— Megejtik a lelkét rábeszélő szép szóval.

A leány komoly, határozott tekintettel nézett a fiatalemberre.

— Akkor maga még mindig nem ismer engem.

— Ej dehogy nem. Csakhogy az életet is ismerem. Nem maga az első Elza, aki fogadalmat tesz a szive üdvösségére és nem maga lesz az utolsó sem, aki kénytelen lesz megtagadni a szive üdvösségét.

Az egyik csoport a gazdagok csoportja, másik a szegényeké, — egyik az urak, másik a proletárok tábora.

Az ilyen két táborra oszlott tömeg szembenállását híjják másképen még szocializmusnak is. Az ilyen állapot pedig nem rózsás állapot sem a kis társadalomban, sem a nagy államban. Ennek elkerülésére céloznak a humanus tanok, hogy tudniillik nem az ellenségeskedést kell nevelni, hanem kibékíteni és összeegyeztetni a szétváló elemeket. Hogy a lehetőleg mindnyájan, vagy legalább a nagyobbbrész a középuton haladjon; hogy ne legyen se nagyon gazdag, se koldus, se felette nagyur, se pária.

Am a két szélsőséges tábor egy barátságos és egységes hadsereggé olvadhatna, ha az egyik egy lépést tenne előre, a másik egy lépést hátra. — Csakhogy jámbor óhajlás ez. — Nem lépnek ők egyetsem sem előre, sem hátra: a már említett okok miatt egyik csak *kapaszkodik* fölfelé, a másik csak *hull* alá.

Mert lám milyen féle emberek ezek. Nézzünk meg egy-egy példányt a két csoportból.

Menjünk el inkább jó messzire, pl. a keleti mezőségre, vagy az északi felvidékre. Ott van egy kastély. Ugy emelkedik ki egy sereg viskó közül, mint a falu tornya a szalmaházak közül, mint az istenháza az emberek háza fözül. A nagy ház ura úgy jelenik meg a falu népe között, mint mikor a pásztor közeleg a nyáj felé s egy intésére azok megdöbbennek. S az istenadta nép úgy meglapul a méltóságos ur lábainál, mint a százados tölgyfa tövében a lapos moha. És a méltóságos nem evett bolondgombát, hogy a nagy fa koronáját nyesegetve azt törpítse, sem hogy a mohás cserjéket magasabba nőni engedje: majd saját fája sem látszanék ki a többi közül. Hadd maradjanak azok lent, minél lentebb. „Uralkodni csak gyávákon — gyengéken és törpéken — lehet.“

Vagy elmehetünk egy más példányért pl. a fővárosba. Szembe találunk egy ifju „Zsenit“, kinek az apja nagy határmezőt szerzett s egyuttal nagy „pénzügyi kapacitással“ is tett, úgy hogy csupán már pusztá nevé is öt-hat hivatalnak teszik az élére

— Én, Endre? Nem soha! Majd meglássa, hogy nem.

A fiatalember lélekvizsgáló szemekkel nézett a leány nyugodt, szenvedélytelen, de erős határozottságot sugárzó arcára; aztán megragadta annak áttetsző rózsaszínű kis kezét és áhitattal emelte forró ajkaihoz. Reszkető hangon suttogta:

— Köszönöm; hiszek és remélek.

A kastély felől valami erősebb zaj hallatszott, mire az édesen suttogó pár sztrebbent éppen úgy, mint a fölöttök sütkérező madárkák.

Elza a kastély felé vezetó uton ment kissé gyorsított léptekkel, Endre pedig ellenkező irányban tűnt el a nagyterjedelmű park hatalmas fái között.

Elza alig haladt pár száz lépést, atyjával találkozott.

— Mi ez Elzácskám? Te egyedül jársz a parkban?

— Igen, apuskám. Itt csak nem érhet semmi baj.

A madárkák és ibolyák nagyon jó, nagyon ártatlan teremtések.

— Igazad van; valóban azok. Talán ibolyáztál?

— Nem, apuskám, csak gyönyörködtem az ibolyafakadásban.

— Kedves gyönyörűség! Az ibolyafakadás a természet legédesebb költészeté.

Elza tágra nyílt szemekkel bámult atyjára, Lüneburg Tóbiásra, akiről még eddig csak azt tudta, hogy nagy vállalatok tervezeteivel van tele a lelke. Hát a tavasz még a folyton számító üzletemberek lelkébe is költői érzést lehel?

Még el sem oszlott bámulata, mikor atyja egyszerre meglepő fordulatalt azt kérdezte:

— Nem láttad valahol a nevelő urat?

Elza a vártalan kérdésre szédülni kezdett, elhalványult. Zavartan kérdezte:

— A nevelő urat keresed?

— Igen, igen. Talán találkozta veled?

— Igen, úgy hiszem: valahol a parkban lesz. Mikor kijöttem...

s öt-hat ember helyett fogadja el a bért — hódolat jelül. Mert tudja, hogy a pénz mindent pótol és a „pénzt nem pótolja semmi“.

Hát ennek a csapatnak az emberei ugyancsak nem akarnak a középuton megmaradni, sem másokat nem engednek arrafelé közeledni.

Ennél még nagyobb szemlét tarthatunk a nagyobb ellentáboron. Ennek tagjait lépten-nyomon megtalálhatjuk közelben és a távolban. Ez a szegények, a koldusok, az elnyomottak s az elesettek tábora. Ezek vagy már kezdetűl — alant születtek, alant élnek s alant halnak meg, — vagy időközben gurultak alá a magasabb helyről, s vagy önhibájokon kívül a rossz sors avagy az erőszak nyomta el, — vagy saját magok vágtak magok alatt a fát; s mindanyija közül vagy felemelkedik néhány, vagy mindnyájan alant maradnak; s ezek vagy nem tudnak, vagy nem is akarnak feljebb jutni a középut megközelítésére. Leginkább a lutrizó módjára csak a legfelső polcra — álmadoznak. S ez az álomkórúság a nagy betegsége ennek az osztálynak. Ugrani akar, holott lépni sem tud, mert kiesett a föld a lába alól.

Segítségre van szükség. Hogy a lábát megvesse. Hogy álljon erős talajra: az akaratra. Akaratot kell belélehelni, a küzdelem akaratát, — mert azt mondják, hogy az akarat egyuttal már erő is. S ha ezzel az erővel egyet-egyét lép, mint a járnai tanuló gyermek, szakadatlanul erősödik. Küzdelmes munka ez a gyermeknek s verejtékes dolog a renyhe népnek; de később játék lesz a járás, multság a munka s élvezet az élet — koldusrongy és éhség helyett.

S nagy boldogság az államra és társadalomra. Csak egy két lépést előre!

Hát még ha a nem sokkal munkásabb méltóságos urak is tennének a nagy ür betöltésére egy-két lépést hátra!

Megtelnék a középut!

S lenne egy erős hadsereg a két szemben álló portyázó csapat helyett. Együttessen rakogatnák az ország szekerét, nem külön-külön tépegetnének le róla egyet és mást. Egyfelé húznák a szekeret, nem jobbra-balra, hogy ez is szakadjon, az is törjék rajta...

— Merre ment?

— Valószínűleg a platánok felé.

— Persze, persze, mint a fele poeta-lelek, ő is gyönyörködik az ibolyafakadásban.

Elza most fülig pirult és félf tekintettel vizsgálta atyja arcát.

— Beszélni akarsz velem?

— Természetes, még pedig sürgősen. Meg fogom keresni.

A leány gyorsan verő szívére tette balkezét, mintha csillapítani akarta volna a nyugtalan kis jószágot.

— Veled mehetek én is?

— Nem angyalom, te csak menj be, anyád vár.

Négy szemközt kell beszélnem a nevelő urral.

Lüneburg elsietett a platánok felé.

Elza félf megsemmisülten állott meg néhány pillanatra és reszketve nézett siető atyja után.

Vajjon mit akarhat olyan sürgősen beszélni a nevelővel? És négy szemközt? Csak nem vett észre valamit? Mi lesz akkor?

Kinzó aggodalom szállotta meg lelkét.

Néhány pillanatig tétovázva állott. Azután egyszerre valami hősies elhatározás ébredt szívében.

Endrének csak egy pillanatra sem szabad megaláztatást szenvednie öreget. Atyja után fog lopózni. Es ha azt látja, hogy Endrét megtámadja, eleje áll és kimondja nyiltan szerelmét. Azután történjek, aminek történnie kell.

A park egy kis kanyargó mellék-utján atyja után surrant s mikor már jól közelébe ért, a hatalmas törzsű fák mellett meg-megállva, követte annak lépteit.

Látta nemsokára, hogy atyja és Endre találkoztak. A szive lázasan vert. Visszafajtott lélekzettel leste, hogy mi fog most történni.

Azok udvariasan üdvözölték egymást.

Nesztelenül surrant közelebb és egy fatörzshöz simulva, hallgatózott és feljök kandikált.

Zalavármegye főbirának kérelme a vármegye törvényhatóságához.

Zalavármegye főbirái fizetésük javítása tárgyában a vármegye törvényhatóságának májusi közgyűléséhez kérvényt adtak be. Amidőn a kérelmek megokolt kérvényt egész terjedelmében közöljük: egyuttal ajánljuk azt a megyebizottsági tagok szíves figyelmébe és hathatós támogatásába.

Tekintetes Törvényhatóság!

Zalavármegye összes főszolgabírái Zala-Egerszegen a decemberi számonkérő-szék megtartása után egy értekezletre jöttünk össze, hogy megbeszéljük anyagilag tarthatatlan helyzetünket s annak javítása iránt a szükséges lépéseket megtegyük.

Ezen értekezlet határozatához képest alázatos kéréssel fordulunk a tekintetes törvényhatósághoz és kérjük fizetésünk és mellékjuttatásaink felemelését és kérjük, hogy indokaink előterjesztése nekünk megengedtesse.

A vármegyei közigazgatás államosításának kérdése már évtized óta napirenden van, s a változó kormányok programjának mindegyikében kilátásba is helyeztetett ezen kérdés minél előbb leendő megoldása. — Végre a közigazgatás államosításának javaslata elkészült s a törvényjavaslat az országgyűlés elé kerülve, — a nagyszabású és nagy terjedelmű törvényjavaslatból az ellenzék obstrukciója folytán semmi sem lett s a nagy javaslat helyett, csupán az 1891. évi XXXIII. t. c. két §-a fogadtatott el, melyben a közigazgatás állami volta mondatott ki.

Ezen törvény meghozatala óta pedig csupán annyit történt, hogy a közigazgatási bíróság felállított és a közigazgatás államosításának kérdése a változott s a jelenlegi magas kormány programjában újból fentartott.

A múlt év során egy értesültünk, hogy a közigazgatás államosításának kérdése kedvezőtlen pénzügyi viszonyok miatt odátartik el, — míg a folyó évben a miniszterelnök ur ő nagyméltósága újvi beszédében a közigazgatás kérdéséről megemlekezve, azon kijelentést tette hogy a közigazgatás reformjáról, mint a legközelebbi jövő programjáról, nem is beszélhetni, mert a helyzetet egészen az Ausztriával való kiegyezés kérdése uralja.

Ezzel tehát elesett azon rég táplált reményünk, hogy a közigazgatás államosítása kérdésének megoldásával a közel jövőben vagyoni helyzetünkön is segítve lesz.

Kétségtelen pedig az, hogy a közigazgatás államosításának kérdése azért is vettetett fel annak idején, mert anyagilag is függetlené kívánták tenni a közigazgatási tisztviselőket az által, hogy fizetésük és mellékjuttatásuk a méltányossághoz képest kiegyeztessék. — Helyes volt a terv, mert az anyagi függetlenséggel karöltve jár általában a függetlenség és ezzel a helyes és igazságos független adminisztráció.

Ennek dacára a dunántúli vármegyék néhányának kivételével, de különösen Zalában a főszolgabírák fizetése és mellékjuttatása oly csekély összegben van megállapítva, hogy még szerény igények mellett is, a kinek magán vagyona nincsen, — a megélhetés kérdésével kénytelen küzdeni.

Ha tekintjük azután, hogy a katonaság, a kir. bíróságok, a pénzügyi tisztviselők, a tanítók fizetésének felemeléséről a közel múltban intézkedések történtek s most már a papi jövedelmek kiegészítése van szóban, — tan joggal s keserűséggel kerdezhetjük, hogy miért vagyunk mi főszolgabírák az országban, a megyének mostoha gyermekei?

Miért kap mindenki segínyt, csak mi nem?

Miért biztosítatik más tisztviselőnek a tisztességes megélhetés, csak nekünk nem?

Hisz az utolsó évtizedben hozott törvények, miniszteri rendeletek, intézkedések majdnem mindegyike egy-egy újabb terhet tett a közigazgatási tisztviselők vállára.

Hisz a teendőinknek évről-évre történt szaporodásával a közigazgatási ügyeket kívánt gyorsításával, szabályosabb voltával, a mai kívánalmakkal szemben, csak megerőltetéssel tudjuk végezni feladatunkat.

Mai napság már rég elmúlt az az idő, mikor még a tisztviselői állás nobile officium volt; ma már nem cimet,

Oly halkan beszélgettek azok álló helyökben, hogy egyetlen szót sem hallott meg a beszélgetésből.

Látta, hogy atya valami levélfelet vesz ki zsebéből és azt a nevelő elé tartva, olvassa.

Szent Isten! hát valamelyik levelét is megtalálta? Azt hitte, hogy azonnal megsemmisül.

Erősen hallgatózott, de egyetlen hang sem ringott el hozzá a párbeszédből; ami pedig nagyon érdekes volt. Lüneburg halk hangon elolvasta a levelet, aztán a nevelőre szegezett tekintettel kérdezte:

— Nos nevelő úr? Én sokszor megbámultam az ön pszichológiai tudását és hatalmas érzékét; mondja: mit olvas ön ki e levélből? Milyen jellemű embernek tartja Varsay bárót?

— Azt uram, nagyon nehéz volna így megmondani. De mivel még is őszinteséggel tartozom viszonzni Lüneburg úr rendkívül megtisztelő bizalmát, annyit meg kell mondanom, hogy ezek az érzelmi ömlengések szemenszedett hazugságok. Varsay bárónak minden sorából kivigyorog az önzés. Ez az ember nem Elza kisasszony iránt, hanem a hozományára iránt érez.

— Gondolja?

— Erre akár meg is esküszöm.

— No lám! Lássá én nem vagyok olyan nagy pszichológus, mint ön, és rám is ilyen hatással volt ez a levél. De hát a feleségem el van ragadtatva. Persze, tudja: báró! Na én erre nem adok semmit. Gondoltam magamban: ön olyan őszinte ragaszkodással van irántunk s a mellett milyen gondolkodó, higgadt fiatal ember, megkérdem én önt is, hogy mit szól ehhez a levélhez.

— Nagyon köszönöm bizalmát, Lüneburg úr, de az én egyéni nézetem a házassági viszonyokra nézve az, hogy azokhoz első sorban mégis csak a szívet kell megkérdézni. Mert megtörténik ugyan, hogy az úgynevezett „csinált” házasságok is sikerülnek; de azokban mégis csak több a lemondás, a csendes martirium, mint a valódi boldogság

nem rokonai összeköttetést, nem vagyont kell keresni a tisztviselői állások betöltésénél, — mert nem ez adja meg a qualificatiót, hanem a tehetség, a képzettség, a szorgalom s a tiszta character az, melyet a tisztviselői állás betöltésénél figyelembe kell venni, s ezzel önkénytelenül előtérbe szorul az anyagiakról való gondoskodás kérdése is.

Kétségtelen dolog az is, hogy a múlt időben, a mikor még a hagyatéki ügyek tárgyalása a főszolgabírák hatáskörébe tartozott, akkor a vagyoni helyzet rosszabból panaszkodni nem lehetett, mert a hagyatéki tárgyalások az ahhoz értő főszolgabíráknak jelentékeny jövedelmet biztosítottak. E melles jövedelem is elvétett tőlünk.

Kétségtelen, hogy a civilizáció haladtával az emberiség igényei is növekednek; hisz ezt az életben lépten-nyomon látjuk és így a megélhetés folyton növekedő nehézséggel kénytelen küzdeni s küzdeni kell annak, kitől nemcsak magától, de családjától is megvárja a társadalom, hogy állásához méltóan éljen és alkalomadtával állásához képest reprezentáljon is.

Tekintetes Törvényhatóság!

A tekintetes törvényhatóság által reánk ruházott tisztet tisztességgel, szorgalommal, becsülettel akarjuk teljesíteni, erőnkhez képest teljesítjük is, de ehhez anyagi segínyt kell kérnünk.

Fizetésünk, utiáltalányunk, lakbértünk és iroda-általányunk felemelését kérjük. — nem azon mérvben, melyben azokat végleg megállapítani kívánánk, csak azon mérvben, melylyel ideiglenesen rajtuk segítve leend és ahhoz képest, amint egyes vármegyékben a főszolgabírák fizetése jelenleg megállapítva van s mint a milyen fizetést a kir. járásbírák huznak.

Zalavármegyében minden főszolgabíró fizetése 1200 frt, a mely összegből levonva az évi nyugdíjösszeget 48 frtot, az állami adót 19 frtot, az utadót 1 frt 90 krt és a 12 drb nyugta bélyegét 3 frt 84 krt, összesen tehát 72 frt 74 krt, marad a fizetésből 1127 frt 26 kr. vagyis egy hónapra 93 frt 93 kr.

Ily fizetésből tisztességesen megélni, ruházkodni, családot fenntartani, reprezentálni, a társadalomban megillető helyet elfoglalni nem lehet.

Utiáltalányunk 400 frt, pedig köztudomású dolog, hogy egy tisztességes fogat fenntartása évenként legalább is 600 frtot igényel.

Lakásbérünk 200 frt. Akármilyen szerény igények mellett is, 200 frtért egyetlen egy járási székhelyen sem kapni lakást, némely járási székhelyen ennek kétszereséért sem.

Iroda-általányunk 150 forint. Ezen összegből kell az irodahelyiséget tisztán tartani, zsuroztatni, meszeltetni, októbertől április végéig, tehát hét hónapon át fűtetni, világíttatni s a szükséges irodaszereket, nagymennyiségű nyomtatványokat beszerezni.

Ezzel szemben, ha a kir. járásbírók fizetését látjuk s nézzük, tapasztaljuk, hogy egy járásbírónak a fizetése 1600-tól 1800 frtig, lakbéré 250 frttól 300 frtig terjed s e fizetés mellett ott van az előmenetel, esetleg a korpótlék folytán a jobb fizetésre való kilátás.

Ha pedig az európai államoknál tesszünk betekintést a tisztviselők fizetése tekintetében, úgy látni fogjuk, hogy Magyarországon a megyei tisztviselők 1/3 fizetést sem kapnak a többi állam hasonló rangú tisztviselőinek fizetéséhez képest. A szomszédos Ausztriában most fogják javítani a tisztviselők fizetését s e célra 10 és fél millió forint fordítatik, — pedig ott a főszolgabíróval egyenlő rangosztályban levő hivatalnoknak fizetése 2400, 2600, 2800 frt jelenleg is.

Nem tekintjük fontos körülménynek, de mégis fel-említjük, hogy míg a kir. járásbíróknak kiküldetési alkalmával 5 frt napidíja és kilométerenkint 25 kr. fuvardíja jár, addig a járási főszolgabíró 3 frt 50 kr. napidíjjal és 15 kr. kilométer pénzzel kénytelen beérni.

Tekintetes Törvényhatóság!

A járási főszolgabírák vagyoni helyzetének tarthatatlanságát az ország több vármegyéje, különösen a dunántúli vármegyék belátván, ezen megyék Zalavármegyénél sokkal nagyobb fizetéssel dotálják főszolgabíraikat.

— Igaza van, kedves barátom, igaza van. Higye el, én is egészen így gondolkozom. A magam részéről, — ha azt látánám, hogy leányom szíve valakihez nem vonzódik, — sohasem tudnám erőszakolni a házasságot. És ebben az esetben is föltétlenül leányom elhatározását fogom döntő tényezőnek tekinteni.

Lüneburg újra összehajtogatta a levelet; aztán szép csendesen, hallgatagon, komoly arccal, gondolatokba mélyedten haladtak a kastély felé.

Elza kerülő uton, de nagyon gyorsított léptekkel sietett szintén a kastély felé úgy, hogy azért előbb ért be, mint atya és Endre.

Már a terraszon ült, mikor azok oda érkeztek. Szertelen nagy komolyság ült mindkettőjük arcán még akkor is.

A nevelő udvariasan felköszönt hozzá, aztán elvált atyjától és lehorgaszott fölvel, szomorúan ment a kastély ama szárnya felé, hol szobája volt.

Lüneburg szintén komoly képpel lépett föl a terrasra, némán ült le egy székre. Egy ideig maga elé merengve, gondolkodott, aztán fölkel s így szólt:

— Édes Elzám, négyzsemközt, zavartalanul szeretnék veled beszélni. Negyedóra múlva, jöjj, kérlek, dolgozó szobámba.

— Ott leszek apuskám! — mondta a lány határozott, csendő hangon. Akkor már tudta, hogy ott mit fog majd mondani atyjának.

Alig várta, hogy elteljen a negyedóra, fölsietett atya dolgozó szobájába.

Lüneburg tenyerébe hajtotta homlokát, úgy gondolkodott, hogy miként értesse meg leányával annak a lépésnek fontosságát, ami most reá vár. Szavakat keresett kavargó gondolatai számára. De Elza megelözte. Oda sietett hozzá, letérdelt melléje a szőnyegre és átkarolta.

— Apám, kedves apuskám, ne haragudjál reá, bo-csáss meg neki, én közeledtem hozzá.

Szabad legyen csak a dunántúli vármegyéket felhozni: Veszprém megyében a főszolgabíró fizetése 1344 frt Vas megyében 1380 frt, Somogy- és Baranyamegyében 1400 frt, Fejér- és Komárommegyében 1350 frt, Mosonmegyében 1320 frt, Sopronmegyében 1600 frt.

Ma, mikor az államosítás kérdése a napirendről ugyszólván levétetett és így ez uton helyzetünk javítására nem is gondolhatunk, s akkor, amikor a közigazgatási helyzet változtatására vonatkozó egyéb tervek és javaslatok a magas kormány által félre tetetnek, az okból, mert az államosítás kérdése erre mindig elég oknak látszik, — bizalommal kell fordulnunk Zalavármegye tekintetes közönségéhez, hogy javadalmazásunkat a következőkben megállapítani sziveskedjék és pedig: főszolgabíró fizetése 1.600 frt, lakbéré 300 frt, utiáltalánya 600 frt, irodai általánya 200 frt.

Az így mutatkozó fizetés és mellékjuttaték többlet és pedig: 1. 12 főszolgabírói fizetés javítása á 400 frt 4800 frt. 2. 10 főszolgabírói lakbér juttatásának javítása á 100 frt. 1000 frt. A perlaki és símei főszolgabírák a lakást természetben kapják. 3. 12 főszolgabíró utiáltalányának javítása á 200 frt. 2400 frt. 4. 12 főszolgabírói iroda általányának javítása á 50 frt. 600 frt = 8800 frt szükséges többlet kiutalása iránt a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumhoz felir, mely kérelem ha megtagadtnak, ugy a megye törvényhatósága az 1.644.344 frt 46 1/2 kr. Zalavármegye állami adója után megyei pótdadó kivételét rendel el mindaddig, míg a kérdés törvényhozás útján el nem intéztetik.

Kelt Zala-Egerszegen, 1898. február 6-án.

A tekintetes törvényhatóság alázatos szolgálai:

Botka Ferenc, Füzik Gyula, Gád Miklós, Kolbenschlag Béla, Koröcs Rezső, Malatinszky Lajos, Merkly Antal, Szentmiklósy Gyula, Szmodits Victor, Takách Imre, Thassy Lajos, Viosz Ferenc.

A zala-egerszegi ipartestület köréből.

A zala-egerszegi ipartestület elnöki jelentése alapján az egyesület múlt évi működéséről közöljük a következőket:

Az 1897-ik évben befolyt tagsági díjakból 261 frt 60 kr., beirattási díjakból 220 frt, szegődés és szabadulási díjakból 397 frt, be- és kijelentési díjakból 107 frt 05 kr., egyebekből 252 frt 13 kr., vagyis az 1896. évi maradvánnyal együtt összesen 1.639 frt 78 kr., melylyel szemben a kiadás 993 frt 64 kr. volt. A vagyon kimutatás szerint a testület vagyona 1.252 frt 98 kr., az elagott iparosok segélyalapjának vagyona pedig, mely alap külön kezeltek, 575 frt 34 kr. Ennek az alapnak a javára a múlt évben rendezett nyári mulatság 136 frt 40 krt jövedelmezett s ugyannerre a célra Dömötör Sándor 15 frtot adományozott.

Az ipartestület az 1897-évből is rendezett tanoncmunka kiállítását Botfy Lajos polgármester elnöke alatt; 59 tanonc 63 db tárgyat állított ki; a kiállítók között 63 frtot osztottak ki jutalmul, amelyhez Zala-Egerszeg rend. tan. város 40 frttal, özv. Farkas Dávidné urbölgy 10 frttal, Eisenstädter Zsigmond 6 frttal járult.

Az ipartestület 1897-ben tartott egy közgyűlést, 12 rendes és egy rendkívüli választmányi ülést, amelyekben 84 ügy nyert érdemleges érintést. Beszégődött a lefolyt évben 119, felszabadult 53 tanonc; segédet bejelentettek 281-et, kijelentettek 369-et. A békeltető bizottság 10 ülést tartott, amelyeken 14 panaszt tárgyalt, melyek közül 13 bekes uton nyert elintéztést, egy pedig végrehajtás végett a hatósághoz tetetett át.

A jelentés sajnálatlalt említi fel, hogy a testület jegyzőjét a szabálytalan ügykezelés miatt az előjáróság a felügyelő bizottság jelentése alapján állásától elmozdította s a jegyzői teendők ideiglenesen vezetésével az elnököt bízta meg.

Köszönettel emlékezik meg a jelentés Botfy Lajos polgármesterről, mint iparhatósági biztosról, aki a testület működésében hathatósan támogatta.

Lüneburg bámulva nézett leányára.

— Hát a te tudtoddal és akaratoddal történt?

— Igen apám, igen! mert szeretem, csak őt szeretem.

— Hát a levélről is tudsz?

— Tudok mindent, mindent. Én vagyok az oka mindennek.

— Jó, jó, iszen akkor minden rendben van. De bizonyos vagy benne, hogy igazán téged szeret és nem a hozományodat?

— Tudom, tudom; mert ő minden nélkül is elvesz engem.

— Az nagyon szép; akkor semmi akadály sincs, hogy egymásé legyetek az ibolyafakadással.

Elza most elragadtatással szoritotta magához atyját és félig megüdvözülten rebegte:

— Hát igazán beleegyeztek, te is, anyám is?

— Nagyon természetes. Anyádnak különösen imponál a bárói cím. Persze nagyon szépen cseng, hogy Varsay báróné.

Elza, mint sebzett őzike, ugrott föl.

— Mit? Hát te Varsay báróról beszéltél?

— Nagyon természetes. És te nem?

— Nem, nem, nem apám! Én Bakó Endréről.

— A nevelőről?

— Igen apám, mert én csak őt szeretem; csak az övé leszek.

A leány térdre esett ismételtén atya előtt és megtörtén várta szavait.

Az apa megsimogatta leánya fejét, lehajolt hozzá, homlokon csókolta, aztán elérzékenyülten, suttogva mondta:

— Ne félj! Én nem ölöm el az ibolyafakadást!

A felügyelő bizottság által megvizsgált és helyesnek talált 1897. évi számadás szerint pénzmaradvány volt 1896-ról 402 frt, tagsági díjakból befolyt 250 frt 25 kr., kötelezvényekből 11 frt 35 kr., beiratási díjak új iparosok után 220 frt, tanonc szerződések után 238 frt, szabadelvűk után 159 frt, segédek bejelentése után 28 frt 20 kr., azok kijelentése után 36 frt 90 kr., utasfogadó után 41 frt 95 kr., munkakönyvek után 7 frt 90 kr., adományokból 56 frt, lakbér térítvény 170 frt, utasfogadó címtábla után megtérült 5 frt, kamat 13 frt 23 kr., összesen 1.639 frt 78 kr. Kiadások: személyi járandóság 575 frt, lakbér 240 frt, irodaszerek- és nyomtatványokra 32 frt 80 kr., tüzfára 16 frt 20 kr., tanonok jutalmazására 63 frt, utasfogadóra 42 frt 10 kr., címtábla festésért 5 frt, szaklapokra 14 frt 10 kr., egyéb kiadásokra 5 frt 44 kr., összesen 993 frt 64 kr., pénztármaradvány 646 frt 14 kr.

Az ipartestület vagyonkimutatása szerint *vagyon*: bekeblezett adólevél 120 frt, készpénz 526 frt 14 kr., hátralek kötelezvényekben 143 frt 79 kr., tagsági hátralek 1891-től 1897. évi bezárólag 414 frt 25 kr., beiratási díjhátralek 17 frt 50 kr., butorok értéke 10% levonással 51 frt 30 kr., munkakönyvek értéke 5 frt, házbér követelés 15 frt, összesen 1.292 frt 98 kr., melyhez az elagott iparosok 575 frt 34 krt tevő segélyalapját is hozzávéve, 1.868 frt 32 kr.; erre terhül szolgál 40 frt házbér hátralek s így a tiszta vagyon: 1.828 frt 32 kr., melyből 1.252 frt 98 kr. illeti az ipartestület pénztárát és 575 frt 34 kr. az elagott iparosok segélyalapját

Hivatalos rovat.

I.

Zala-Egerszeg rend. tan. város tanácsa által közhírré tétetik, hogy az 1898 ik évre elkészült városi közmunka összeírás kimutatás, a közmunka kötelezettek észrevételeinek megtehetése céljából 15 napon át 1898. évi március 28-tól április hó 12-ig az új óvoda tanács termében közszemlére kitétetett, hol a hivatalos órák alatt bárki által is betekinthező.

Zala-Egerszegen, 1898. március 27.

Botfy, s. k. polgármester.

II.

Zala-Egerszeg rendezett tanácsú város tanácsa részé-közhírré tétetik, miszerint az 1898. évi házbér-háosztályadó kivetési lajstrom az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. 18. §-ai értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át, vagyis folyó évi április hó 1-től 8-ig bezárólag közszemlére kitéve van, ahol is a hivatalos órák alatt megtekinthező.

Zala-Egerszegen, 1898. március 31.

Botfy Lajos, polgármester.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Lapunk mai száma az új évnegyedben első levén, tisztelettel kérjük az előfizetés szives megújítását és a hátralékos összeg mielőbbi beküldését.

A lap kiadóhivatala.

Belső titkos tanácsos. Ő felsége a király báró *Hornig Károly* veszprémi megyés püspöknek, a felséges királyné udvari kancellárjának, a valóságos belső titkos tanácsos: méltóságot adományozta.

Állandó választmányi gyűlés. A törvényhatósági bizottság folyó évi május havi rendes közgyűlésén felveendő 1897. évi vármegyei házipénztári s a vármegyei pénztárban kezelt összes alapok, mégis a zalavármegyei, — továbbá Zala-Egerszeg és Nagy-Kanizsa rendezett tanácsú városok gyámpénztári számadásai tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése végett az állandó választmány ülése 1897. évi április hó 15-én, ugyan a fent kitétt bizottsági közgyűlésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett pedig az állandó választmányi ülés 1897. évi április hó 22-én, mindenkor délelőtt 9 órakor Zala Egerszegen az új megyeház gyűléstermében fog megtartatni.

Tudósok Sümeghen. Dr. Hampel József egyetemi tanár, a nemzeti múzeum régiségtárának igazgatója, báró Miske Kálmán és dr. Bella Lajos archaeologusok kíséretében f. hó 9-én Darnay Kálmán látogatására és muzeumának megtekintésére Sümegre érkeznek és ott töltik a husvéti ünnepeket. A Sümegben megejtendő szűkebb körű szakértekezlet tárgyát a hallstatti őskor az az, a bronz és vass átalakulási korának tisztázása képezi, mely magasabb fokú őskori műveltség először nyilvánult hazánkban a Darnay által felkutatott csabrendeki és somlyói őstemetőkben; az itt lelt sírok becses mellékletei teljes analogiát mutatnak a híres hallstatti temető sirmellékleteihez. Ugyancsak e hó 3-án érkezik Sümegre Passuth Ödön, a nemzeti múzeum hivatalos rajzolója is, hogy elkészítse a képes táblákat a Darnay által irt műhöz melynek a címe „hallstatti izlés befolyása Sümegh és vidékének őskorára“, mely néhány hó múlva a magyar tudományos akadémia kiadásában fog megjelenni.

A Szent István társulat új igazgatója. A Szent István társulat március hó 31-én Császká György kalocsai érsek elnöklelte alatt tartott évi közgyűlésén a társulat igazgatójává *Kaposi József* fővárosi hitoktatót választotta meg. Az új igazgató vármegyénkben, Zala-Apátiban született 1863-ban. Középkorúit Budapesten és Esztergomban, a theológiát Bécsben, a Pázmányzumban végezte. Pappá 1885-ben szentelték. Azóta hitoktatóként működik a fővárosban. Három évig a gróf Károlyi családnál volt nevelő s ekkor beutazta egész Európát. 1890. óta szerkesztője a „Magyar Szemle“ című szépirodalmi és kritikus folyóiratnak.

Iskola vizsgálat. Dr. *Háry István* vármegyei tisztifőorvos f. hó 1-én a keszthelyi községi elemi népiskola fu- és leányosztályaiban dr. Hanny Ödön járási-, dr. Neumarck Béla városi- és dr. Rosenberg Samu körorvosok

kíséretében vizsgálatot tartott. Az iskolák mintaszere berendezése, az újonnan készített s az úlérsre igen alkalmas padok látása felett teljes elismerésének adott a vizsgáló főorvos kifejezést.

Kitüntetés. Budapestben a Tattersall-társaság külső Kerepesi-úti telepén rendezte a napokban az országos magyar Gazdasági Egyesület a XV-ik tenyészállat, gazdasági gép- és eszköz-kialltását. Tormay miniszteri tanácsos, mint a rendező bizottság elnöke, hirdette ki szép számu és előkelő közönség jelenlétében a jury működésének eredményét. Vármegyénk területéről *Skublics Sándorné* urhölgy (Zala-Szent-Mihály) kiállított fésűs gyapjas juh-aiért három díjat nyert: állami ezüst érmet, továbbá egy 60 koronás I-ső és egy 40 koronás II-díjat.

Meghívó. A zala-egerszegi karácsonyfa egyesület f. évi április hó 3-ikán, az az vasárnap délután 2 órakor rendes közgyűlést tart a zala-egerszegi polgári fiúiskola rajztermében. Ezen közgyűlésre az igen tisztelt tagokat czennel meghívom. Zala-Egerszeg, 1898. március 31-én. *Ruzsics Károlyné* elnök. Tárgysorozat: A közgyűlés rendes tárgyain kívül az alapszabályok egynemely §-ainak megváltoztatása.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Nasinszky Józsefet* a zala-egerszegi kir. pénzügyigazgatósághoz szám-tisztte kinevezte.

Pénztárnok választás. A Szombathelyen alakult mezőgazdasági takaréks és hitelbank igazgatósága a pénztárnok választására *Kiss Jánost*, a zalamegyei központi takarékpénztár pénztárnokát, választotta meg.

A vendvidéki magyar közművelődési egyesület tisztválasztó közgyűlését Muraszombatban f. hó 17-én d. e. 11 órakor tartja az állami elemi népiskola helyiségében a következő tárgysorozattal: Elnöki jelentés az egyesület eddigi működéséről; a tisztikar és a választmány megválasztása; indítványok tárgyalása.

Iskolai ünnepély. Az 1848 iki törvények szentesítésének felszázados évfordulója alkalmából a keszthelyi községi népiskolákban f. hó 20-án iskolai ünnepélyt tartanak. Az ünnep jelentőségét feltüntető alkalmi beszédet *Bory Imre* igazgató tartja, a tanuló ifjuság pedig alkalmi költeményeket szaval és énekel.

Tanítói kinevezés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter *Horváth Ferenc* stridói állami elemi iskolai tanítót a zágrábi m. kir. állami vasut kolonijára tanítóknak kinevezte.

Engedély helyi érdekű vasut építésére. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ifj. *Percei Sándor*, dr. *Köves Jenő* és *Suly László* veszprémi lakosoknak a gyorsveszprém-dombóvári h. é. vasut Veszprém város állomásától Szent-Király-Szabadja, Almádi, Alsó-Eörs, Csopak, Balaton-Füred, Aszófő, Örvényes, Akali, Zánka, Köves-Kálta, Kővágó-Örs, Badaesony-Tomaj, Tördemic, Balaton-Ederics, Meszes-Györök, Keszthely, Sármedellék, Esztergál és Paesa irányban Zala-Szent-Mihályig vezetendő szabványos, esetleg keskeny nyomtávú gőz- vagy villamos erőre berendezendő h. é. vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre meghadta.

A zala-egerszegi ipartestület évi rendes közgyűléset f. hó 3-án délután 1/2 órakor tartja az állami elemi iskola egyik termében a következő tárgysorozattal: A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása; az elnökség évi jelentése; az 1897. évi számadás beértesítése a felmentvény megadása végett; az 1898-ik évi költségvetés megállapítása; indítványok; az előjáróság lekötő-nése; elnök és a választmányi tagok megválasztása.

A nagy-kanizsai kereskedelmi betegsegélyező pénztár Halphen Mór elnök elnöklelte alatt tartotta március 27-én évi rendes közgyűlést, amelyen *Rosenfeld Lajos* titkár beszámolt a pénztár egy évi működéséről, amelyet a közgyűlés tudomásil vett, valamint az 1897. évre szóló zárszámadást s a felügyelő bizottság javaslatára a pénztárnoknak a felmentvényt megadta. Igazgatósági tagokká lettek: *Deutsch Lajos*, *Ledofsky Armin* a munkaadók, *Erdős Lajos*, *Friedländer Miksa*, *Matán Ödön*, *Natz Frigyes*, *Roth Jakab*, *Singer Jenő* a biztosítottak sorából. A felügyelő bizottságba beválasztottak: *Böhm Emil*, *Neu Lajos* a munkaadók, *Kormuth Márkus*, *Weisz Lipót*, *László Vilmos*, *Angenfeld Rezső* a biztosítottak közül. A választott bíróság tagjai lettek: *Pollák József*, *Schwarz Gusztáv* a munkaadók, *Fenyves Sándor*, *Stolzer Zsigmond* a biztosítottak sorából. — A közgyűlés bezárta után tartott igazgatósági ülésen *Deutsch Lajos* pénztárnokká, *Ledofsky Armin* ellenőrré és *Rosenfeld Lajost* titkárrá választották.

A zala-egerszegi iparos ifjak önképző egyesülete *Bódy József* egyleti elnök elnöklelte alatt március hó 27-én tartotta évi rendes közgyűlést a tagok élénk részvétele mellett. Elnök a közgyűlés határozatképességét az alapszabályok értelmében kimondván, leikes beszéddel nyitotta meg a közgyűlést; majd felolvasta az egyesület egy évi működését feltüntető elnöki jelentését, amelyben részletesen előadta az egyesület keblében az 1897. évben felmerült eseményeket. A közgyűlés az elnöki jelentés lelkes eljenzéssel vette tudomásul s annak egész terjedelmében a közgyűlési jegyzőkönyvben való felvételét elhatározta. A számvizsgáló bizottság jelentése szerint az egylet 1897. évi bevétele 1.030 frt 83 kr., kiadása 977 frt 68 kr. s így a pénztármaradvány 53 frt 15 kr. A vagyon kimutatás szerint az egyesület vagyona: takarékpénztárban 502 frt 15 kr., készpénzben 53 frt 15 kr., ingóságokban 10% levonásával 793 frt 36 kr. vagyis összesen 1.348 frt 66 kr. A közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentését tudomásil vette s annak javaslatához képest a pénztárnoknak a felmentvényt megadta. Az 1898-ik évi költségvetést a választmány előterjesztéséhez képest 355 frt bevétellel, 351 frt kiadással és így 4 frt remélhető pénztármaradvánnyal irányozták elő. A közgyűlés utolsó tárgyát a tisztviselők s a választmány megválasztása képezte amelynek eredménye: *Bódy József* elnök, *Vinhofer Dezső* alelnök, *Balaton Sándor* titkár, *Schuppenhauer Frigyes* pénztárnok, *Unger Ferenc* háznagy, *Lakatos István* ellenőr, *Körmendi Pál* és *Pörtisch János* könyvtárnokok, *Risz Elek* és *Juhász József* zászlótartók. Választmányi tagok:

Bedő József, *Unger Antal*, *Kovács Károly*, *Goldfinger Dezső*, *Léránt Ferenc*, *Dömötör Gyula*, *Ekler József*, *Puer Gyula*, *Varga Miklós*, *Janzsó Sándor*; választmányi póttagok: *Kovács Gyula*, *Prosztovcics Ferenc*, *Leitner Sándor*, *Bakos István*; Számvizsgáló bizottsági tagok: *Unger Ferenc*, *Liebschütz József*, *Szilbermann Jenő*.

Adóhivatali gyakornokjelölt kinevezése. A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság *Óriás János* érettségi vizsgálatot tett alsó-lendvai lakost az alsó-lendvai m. kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornok jelöltté nevezte ki.

Névmagyarosítás. A magy. királyi belügyminiszter *Baumsteiger Mór* zala-egerszegi felső kereskedelmi iskolai tanuló vezetéknevének *Bányász*-ra kért átváltóztatását megengedte.

Szőlőtelep Muraköz hegyvidékén. A földmívelésügyi miniszter a phylloxera és a peronospora által ellepelt muraközi szőlők reconstructioja, továbbá az okszerű szőlőmívelés és gyümölcsöntesztés terjesztése céljából Muraköz hegyvidékének központján minta szőlő- és gazdasági telepet akar létesíteni. E célra legalkalmasabbnak találta a *Ziegler*-féle szőlőt, melyet megvenni szándékozik. Az állam itt 10 holdon amerikai vesszőnövelő anyatelepet, 10 holdon minta szőlőtelepet állítana fel, továbbá faiskolát létesítene és hegyi mezőgazdaságot rendezne be. Muraköz hegyvidéke gazdasági fellendülé ére jelentékeny befolyással lenne a terbe vett minta telep felállítására.

Az építés alá kerülő városházából a héten a hivatalok nagyobb részt áthurokolodtak az ideiglenes városházába: az új ovodába. Megtekintettük az új helyiségeket s azt tapasztaltuk, hogy az ideiglenesen használatba vett ovodai helyiségekben az összes hivatalok igen kényelmesen elférnek, mintha csak az egész épület eredetileg városházának és nem ovodának építették volna. Az új ovodába járó gyermekeket az építkezés tartamára a régi ovoda egyik helyiségébe, amely kataszteri hivatali helyiségül szolgált, helyezték el.

Sertés kiviteli tilalom. A földmívelésügyi miniszter közzététele szerint az osztrák belügyminiszter a sertésvesz miatt a sertések kivitelét Ausztriába Zalavármegye területéről betiltotta.

Országos vásárunk az ugynevezett virágvásár március 28-án volt. A kirakodó vásáron elégenlkesség volt tapasztalható. Szarvasmarhát sokat hajtottak fel; a sok eladó mellett kevés volt a vevő, azért az árak alacsonyak voltak; a vásár napján 1.224 átíratás történt.

Nyilatkozat. A New Yorki életbiztosító intézet a a napokban ellene intézett támadásokkal szemben önigazolásul nyilatkozatot tesz közzé, melyek lapunk mai számának nyilttere hoz s melyet ajánlunk olvasó közönségünk figyelmébe.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénkben március 27-én: *Sertésvesz*: *Petőhenye*, *Rátka*, *Türje*, *Zala-Koppány*, összesen 4 község.

Kiadó lakás. Rózsa utca 2-ik szám alatt egy szép, nagy, butorozott utcai szoba tisztogatással és világitással együtt havi 14 forint bérért azonnal kiadó.

(Ka nille Flammarion.) *A hírnemes francia csillagászo-iro a mai naptól kezdve a Pesti Hírlapnak rendszeres fog táradkat írni.* A magyar újságolvasó közönség már ismeri — a *Pesti Hírlap* korábbi közleményeiből is *Flammarion* költő fantáziával ép úgy, mint tudományos alapossággal s mindig ragyogó tollal megírott kisebb-nagyobb műveit; bizvaist hihetjük tehát, hogy *Camille Flammarion*ot, mint a *Pesti Hírlap* rendszer munkatársát, a *Pesti Hírlap* minden olvasója örömmel üdvözlí.

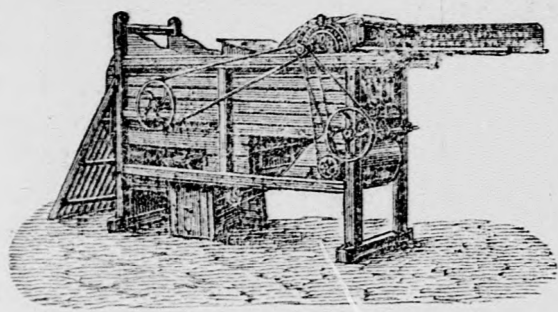
Téli vasuti menetrend. Zala-Egerszegről indul: a) *Bobára* 9 ó. 29 p. reggel, 4 ó. 49. p. d. u.; b) *Csáktornyára* 4 ó. 54 p. reggel, 5 ó. 54 p. d. u.; *Z-Egerszegré* érkezik: a) *Bobárról* 8 ó. 39 p. reggel, 5 ó. 44 p. d. u.; b) *Csáktornyárról* 9 ó. 13 p. reggel, 8 ó. 24 p. este. *Helyi közlekedés Zala-Egerszeg és Szent-István között.* Zala-Egerszegről indul *Szent-Istvánra* 6 ó. 42 p. reggel, 11 ó. 42 p. d. e., 2 ó. 39 p. d. u., 5 ó. 08 p. d. u. *Zala-Egerszegré* érkezik: *Szent-Istvárról* 8 ó. 05 p. reg., 1 ó. 57 p. d. u., 4 ó. 01 d. u., 6 ó. 53 p. este. *Szent-Istvárról* indul *Nagy-Kanizsára* felé 5 ó. 54 p. reggel, (vegyes vonat), 12 ó. 25 p. délután, 6 ó. 10 p. délután (gyorsvonat), 9 ó. 38 p. este, 2 ó. 19 p. éjjel. *Szent-Istvárról* indul *Szombathely* felé 7 ó. 22 p. reggel, 1 ó. 16 p. délután (gyorsvonat), 3 ó. 15 p. délután, 2 ó. 15 p. éjjel. — *Nagy-Kanizsáról* a vegyes vonat *Szent-Istvánra* érkezik 7 ó. 22 p. este.

Közgazdaság.

Az Első Leánykibazásitási Egylet, mult hó 20-án tartotta meg számos tag jelenlétében XXXV. rendes évi közgyűlést. Mintán, *Schwarz Armin* elnök kimutatta a közgyűlés határozatképességét, amennyiben 202 tag 1406 jutalekrést helyezett letébe, előterjesztették a jelentéseket. Az előterjesztett főjelentésből kiteszik, hogy az 1897-ik kezelési év is nagyon eredményes volt, mivel 72-si új, jobbára a legfiatalabb korosztályhoz tartozó jutalekrést írtak be; megjegyzendő, hogy a fu-biztosítási osztályok is jelentékeny szaporodást szolgáttattak. Eredéssé vált biztosítások fejében 135.306 13 frt, tehát 74.213-44 forinttal többet fizetnek ki, mint az előz. 1896-évbén. A jelentékeny kifizetések dacára 390.719-84 frtnyi kezelési felesleg éretett el, amely összegből a matematikai díjtartalekhoz 251.711 03 frtot esatoltak. A díjtartalek ennél fogva 1.608.203 29 frtra emelkedett. A fennmaradó 148.008-81 frt az alapszabályszerű alapok erősítésére fordították, amely összeggel azok 296.008-36 frtra egészítették ki, így tehát az évi mérleg 1.904.211-65 frt főösszeggel zárul. Az alapok feltehetük nyerek jó kamatozású budapesti házakban, amelyek 7632 frt leírása után 755.654-25 frttal vannak a mérlegben kimutatva, továbbá 41.290-00-os elsőrendű biztonság értékpapírban 425.440 30 forinttal, takarékpénztári betétekben 469.313-57 frttal, végre saját kötvényekre adott kölcsönökben és kiút tevő követelésekben.

Dr. Alexander Bernát, a felügyelő tanács elnöke, előterjesztí a tanács jelentését és indítványát a felmentvény megadására, mire a főjelentést és az igazgatóságnak abban kifejezésre jutott indítványait jóváhagyólag tudomásil vették és a folmentvényt egyhangulag megadták. A jegyzőkönyv hitelesítésével *Márfly Károlyt* és *Singer Dávidot* bizták meg. A felügyelő tanácsba választottak: *Dr. Alexander Bernát*, *Basch Lajos*, *Heger József* dr., *Simonyi Zsigmo. d.*, *Weil Dávid J.* ismét és *Wertheimer Albert* (új). Mintán meg *Hesvi József* tag indítványára *Schwarz Armin* elnöknek, ki huszonkilenc év óta áll az intézet élén, továbbá az egész igazgatósági testületnek és *Kohn Arnold* vezérigazgatónak élénk eljenzés mellett köszönetet és elismerést szavaztak, elnök a gyűlést bezárta.

A legjobb járgánytisztító gépek a
Krausz Berthold-féle
 szabadalmazott tisztító gépek,
 amelyeket két ló könnyen hajt. Egyedüli tisztító gép az árpára és kitűnően működik.
 Minden más gazdasági gépek is készíttetnek.
Krausz Berthold
 BÉCS III. 2. Löwengasse 3. sz.
 Pontos és megbízható ügynökök kerestetnek.
 Válasz bármely nyelven küldetik.

364 jtk. 98.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy dr. *Hajós Ignác* végrehajtónak *Kustán Péter* paisszei lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 frt-tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a kustánszegi 281 sz. tjkvben Kustán Péter tulajdonánál fölvetett ingatlanokra: 794 hrsz. alattira 17 frt, 887. hrsz. a. 22 frt, 1764 hrsz. a. 12 frt, 1767 hrsz. a. 27 frt, 1808 hrsz. a. 48 frtban; II. a kustánszegi 282 sz. tjkvben 1/3 részben *Bolla Györgyné Németh Orszébet*, 1/3 részben *Bódi Györgyné szül. Németh Katalin*, 1/3 részben *Kustán Péter* tulajdonánál fölvetett következő ingatlanokból *Kustán Péter* 1/3-ad rész jutalekára és pedig: 371. hrsz. a. 108 frtban, 784. hrsz. a. 22 frtban, 793. hrsz. a. 27 frtban, 839. hrsz. a. 104 frtban, 855. hrsz. a. 16 frtban, 860. hrsz. a. 63 frtban, 1779. hrsz. a. 15 frtban, 1788 hrsz. a. 12 frtban, 1807. hrsz. a. 8 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi április hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor Kustánszegben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 1 frt 70 kr. 2 frt 20 kr. 1 frt 20 kr. 2 frt 70 kr. 4 frt 80 kr. 18 frt, 2 frt 20 kr. 2 frt 70 kr. 10 frt 40 kr. 1 frt 60 kr. 6 frt 30 kr. 1 frt 50 kr. 1 frt 20 és 80 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.
 Zala-Egerszegben, 1898. évi jan. 17-én.

Rutich, kir. tszéki bír.

Csikó legelő kiadó LICZKÓBAN Forkos bérlőnél.

187/v. 1898 szám

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 2303 számú végzése által *Salom és Cohn* bécsi cég végrehajtató javára *Derecsény Pál* zalaegerszegi lakos ellen 99 frt 39 kr. tőke, ennek

1897 szeptember hó 27-től járó 6% kamatja, ugy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság fölülfoglalt és 1233 frt 40 kr-ra becsült butorok és bolti cikkekkel álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Zala-Egerszegben leendő eszközésére 1898-ik év április hó 14-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegben 1898-ik év március 16-án.

Nagy Sándor, kir. bir. végrehajtó.

SZIVATTYÚKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz, járgány és erőhajtásra,

TÜZFECSKENDŐKET

városi, községi gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pócegödör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU ÉS GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt WALSER FERENC)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIÚT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
 Ültetés távolsága: 6-20 cm.
 Talaj minőség: trágyázott.
Mauthner's Seed
 Aussaatzeit: August und September.
 Pflanzweite: 6-20 cm.
 Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett

medve-védjegygyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben

kaphatók.

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég esakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a **Mauthner** névvel jelölve vannak, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Világeikk. Minden országba sikerrel behozva.

K Sarg ISMERT, NÉLKÜLÖZHETLEN FOGTISZTÍTÓSZERE

KALODONT

(Orvosrendőrileg megvizsgálva.)

Igen praktikus utazáskor. Kellemes-üdítő izü. Mindenütt kapható.

Hogy egészségünkre és jóérzésünkre a jó emésztés a legfontosabb, mindenki tudja, azonban igen kevesen ügyelnek arra, hogy ehhez elengedhetlen kellék az egészséges fogak bírása. A régi közmondás: „Jól megrágva, félig megemészte” — mindenkor szem előtt tartandó!

E. M. Thomas udvari orvos, csász. tanácsos Bécsben, **dr. Koch** professzor és más tudományos tekintélyek, legutóbb **dr. Müller W. D.** professzor a berlini egyetem fogorvosi szakosztályán „A szájüreng mikro-organismusról” írt művéből meggyőzően kimutatja, hogy hihetetlen mennyiségű mérges anyagok képződnek a nedves meleg szájürengben, amelyekből, valamint más veszedelmes betegségektől, a szájnak rendszeres tisztítása által szabadulunk meg. Az „elromlott száj” és „elromlott gyomor” közt levő szoros összefüggést ezen legújabb kísérletek útján állapították meg.

Magában a víz nem távolítja el ezeket a mérges anyagokat. Ezt egy fogtisztító szernek, a világhírű **Sarg Kalodont**-nak, használatával érhetjük el, amit legcélszerűbb reggel és este használunk. Milliók és milliók használják már ezt a szert, ami legjobban bizonyítja megbecsülhetetlen voltát.

Rousseau mondta: „Egy nő szép fogakkal soha sem csunya”. Azonban nemcsak egy mosolygó ajk szépségét nyerjük a fogak ily gondos ápolásával, hanem ami ennél még fontosabb, állandó egészséget és jólérzést biztosítunk magunknak a késő aggkorra.

Ezeknek igazolásul szolgálnak a számtalan elismerések és a legmagasabb körökből tett megrendelések. **Óvakodjunk a csomagoláshoz hasonló, a megtévesztésre szánt, értéktelen utánzatoktól.**

Keil-lakkk
 (Glasur)
 Legkínálóbb mázó-szer puha padló számára.
 1 nagy palack ára 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.
Viasz-kemőcs
 Legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 kő-ség ára 60 kr.
Arany-fénymáz
 Képekhez stb. bearranozására.
 1 kis palack ára 20 kr.
Fehér „Glasur“-fénymáz.
 Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtóok, ablaküvegek stb. újonnan befestésére.
 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.
 Mindenkor kaphatók!
Ján Ferenc cégnél Zala-Egerszegben.

Hirdetmény.

A kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az illetékes közigazgatási hatóságok által Steiner Salamon zala-szent-gróthi lakos részére engedélyezett **vizműveknek** a báró Harkányi Károly és Andor tulajdonát képező, a zala-szt-gróthi 362. és 25. sz. tjkvekben felvett ingatlanokon történendő átalakítása folytán a szolgálommal terhelendő két hold 1241 □ öl kiterjedésű terület kártalanítási összegének a megállapítása céljából a kártalanítási eljárást megindította s hogy tárgyalási határnapul **1898 évi április hó 18-ik napjának d. e. 9 óráját Zala-Szt.-Gróth** községbe a községbíró házához kitzúzte, mikorra báró Harkányi Károlyt és Andort, Steiner Salamon z.-szt.-gróthi lakost, mégis a netalan létező ismeretlen érdekelteket azzal idézi meg, hogy a fenti tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, mivel elmaradásuk a kártalanítás feletti érdemleges határozathozatalt nem gátolja és mivel a külön értesítésnek elmaradása, vagy az érdekelteknek a tárgyaláson való meg nem jelenése miatt igazolásnak helye nincs.

A távollévő és ismeretlen érdekeltek érdekeit **Boschán Gyula** zala-egerszegi ügyvéd ki-rendelt ügygondnok fogja képviselni.

A kártalanítási eljárás keresztül vitelével a kir. törvényszék dr. Fritz József kir. törvény-széki birét bizta meg.

A kir. törvényszék.

Zala-Egerszegen, 1898. január 29.

Dr. Fritz sk.,
kir. törvényszéki biró.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

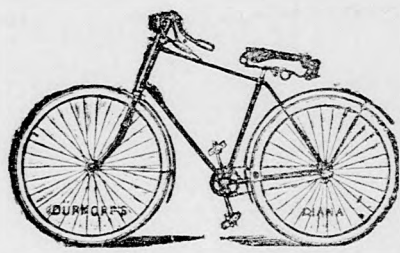
Az **Eszterházy hercegi hitbizomány** tulajdonát képező, Zalavármegyében fekvő, a csobánci uradalomhoz tartozó, ugynevezett **gyulakeszii gazdaság** circa 1251 kat. holdnyi területtel, továbbá a **hegyesdi gazdaság** circa 510 kat. holdnyi területtel, a hozzátartozó lak- és gazdasági épületekkel együtt az **1898 évi november hó 1-től husz (20) egymásután** következő évre haszonbérbe adatik.

Az ezekre vonatkozó ajánlatok **f. é. ápril. 20-ig** alulírott igazgatóságánál Kismartonban (Sopron megyében) írásban nyújtandók be, a hol a bérleti feltételek is megtudhatók.

Haszonbérbeadó fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül tesszé szerint választhasson.

Kismarton 1898. március hó 16-án.

Az Eszterházy hercegi javak zárgondnokságának
központi igazgatósága.

A Dürkopp-féle Diana-kerékpárok

felülmulthatatlanok

szilárdságukban, eleganziájukban és könnyű járásukban!

Az 1898-iki, több újítással ellátott minták megtekinthetők a kép v iselőségénél:

KOVÁCS FERENCZ (Albrich József utóda)

SZOMBATHELY, Király utca 11. szám.

Raktár Zala-Egerszegen Ján Ferenc kereskedésében.

10 □ m.-hez
1 kg. 150,35
□ m.-hez
szállításal 5,90

Fő és 1 kilós
ívgekelti fe-
leté chlicéés
védjeggyel.

Christoph Ferenc SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtatassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajája, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiké maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyval feltörölhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell figyelmiztetni:

színezett szobapallo-fénylakk,

sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj testek rödi be a pallót egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb, van azután **tiszta fénymás (színezetlen)**

új pallókra és parketkre, mely csupan fényt ad. Különösen parketkre a olajfestékekkel már beázott egészen új pallókra való. Csak fényt ad, emelkorva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 13 négyzetmtr. (két közép-nagyság szobára való) 5 ft. 90 kr., vagy 9 □ m. árka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vizsgálni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célját meg nem felelté minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapallo-fénylakk feltalálója és egyedül gyártója,
Prága, K. Berlin.

Zürich.

CHRISTOPH FERENC

kitiintetett sötétfekete

bőr-lakkja

jobb, mint bármely fénymáz. Pusztá ráke-néssel fekete, szép fényt ad.

Kapható JÁN FERENC kereskedésében Zala-Egerszegen.

Raktár Zala-Egerszegen Ján Ferenc kereskedésében.

Százezrei a
családoknak iszák
előszeretettel
naponta a

Éljen! éljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a babbkávénak egészségre ártalmas alkotórészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitünőbb pótléka a babbkávénak, valamint ajánlásra legmértőbb vegyítéke is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosságra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedür-sőlesként alkalmazatik köszvényél, csúznál, tag-szagattasnál és meghüleséknél és az orvosok által bedürszölés-ekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerüzletben kész-letben van; főraktár: Török József gyógy-szerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkáro-sodni, az minden egyes üveget „Horgony” véd-jegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem va-lódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

